

Lovforslag nr. L 130. Fremsat den 18. januar 1995 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om råstoffer¹⁾

§ 1

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 165 af 10. marts 1992, foretages følgende ændring:

1. Efter § 22 indsættes:

»§ 22 a. Tilladelse i henhold til § 22, stk. 1, til indvindinger, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kan kun meddeles på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser og efter at offentligheden, myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke indvindinger der er omfattet af stk. 1. Anlæg, herunder indvindinger, der reguleres i enkeltheder ved særlig lov, er dog undtaget.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om underretning og høring af offentligheden, myndigheder og organisationer.«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1995.

¹⁾ Lovændringen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv nr 85/337/EØF af 27. juni 1985 EFT. 1985, L. 175/40 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets baggrund

Dette lovforslags formål er at supplere eksisterende lovhjemmel på råstoflovens område, således at EFs direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM) kan gennemføres i Danmark fuldt ud på havområdet. I den gældende råstoflov savnes en klar hjemmel til at inddrage offentligheden, myndigheder og organisationer i VVM-proceduren.

På miljø- og planlægningsområdet, herunder råstofområdet på land, valgte Danmark at implementere direktivet i dansk lovgivning ved i lov nr. 216 af 5. april 1989 (lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning, lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet og lov om miljøbeskyttelse) at optage nogle få nye bestemmelser i planlovgivningen og lade disse nye bestemmelser udgøre grundlaget sammen med de almindelige gældende regler i planloven, miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven og råstofloven.

Implementeringen bygger især på planlovens offentlighedsprocedure i forbindelse med regionplanlægningen og de forskellige godkendelsesordninger i sektorlovgivningen.

VVM-direktivet gør ingen forskel for projekter på søterritoriet og den kontinentale sokkel. Trafikministeriet har for sit lovgivningsområde fastsat bestemmelser i bekendtgørelse nr. 379 af 1. juli 1988 om miljømæssig vurdering af anlæg på søterritoriet.

Direktivet pålægger medlemslandene at sikre, at der forud for etablering af visse nærmere beskrevne anlæg foretages en vurdering af anlæggets miljømæssige konsekvenser for omgivelserne, ligesom der skal træffes de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at den, der søger et sådant anlæg etableret, giver de oplysninger, der er nødvendige for, at en vurdering kan foretages. Direktivet forudsætter tillige, at offentligheden orienteres om de foretagne vurderinger og får lejlighed til at udtale sig, før beslutning om etablering træffes.

Såfremt et projekt vil kunne få betydelig indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat, skal den på-

gældende medlemsstat underrettes jf. direktivets art. 7.

Direktivet skelner mellem projekter, hvor VVM-procedure er obligatorisk (bilag I), og projekter, der omfattes af VVM-procedure i det omfang, miljøpåvirkningerne skønnes at være betydelige (bilag II). Det enkelte land opstiller selv kriterier og grænseværdier som grundlag for dette skøn. Råstofindvinding på havbunden er omfattet af bilag II.

2. Regulering af råstofindvinding på havbunden

I henhold til råstoflovens § 21 kan ministeren i særligt afgrænsede områder begrænse eller standse en indvinding samt fastsætte generelle eller stedlige dybdegrænser. Denne regulering danner grundlag for udstedelse af konkrete tilladelser efter råstoflovens § 22. En sådan områdetilladelse udstedes på baggrund af en miljøvurdering og en vurdering af de øvrige interesser, der knytter sig til det pågældende hav- og havbundsområde og efter høring af de berørte myndigheder og organisationer. Tilladelsen vedrører et geografisk afgrænset område og kan bl.a. indeholde bestemmelser om maksimal indvindingsmængde.

Denne reguleringsmetode har været anvendt ved indvinding af sømaterialer i Samsø Bælt, Sejersø Bugt, Storebælt, Langelandsbælt og Smålandsfarvandet til brug for Storebæltsforbindelsen. Der arbejdes på en lignende regulering ved indvinding af råstoffer fra havbunden til den faste forbindelse over Øresund og ved indvinding af råstoffer til kystfodringsopgaver på Vestkysten.

Reguleringsmetoden vil blive brugt ved alle større indvindinger fra havbunden.

3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at VVM-proceduren for råstofindvinding på havbunden knyttes til konkrete tilladelser i henhold til råstoflovens § 22.

Dette kan ske ved, at der indsættes en bestemmelse om, at tilladelse til indvinding, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kun kan meddeles på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, og efter at offentligheden, myndighe-

der og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig.

Det foreslås endvidere, at miljø- og energiministeren får bemyndigelse til at udstede en bekendtgørelse, der fastsætter de nærmere regler for offentlighedsproceduren og for afgrænsningen af hvilke indvindinger, der er omfattet af ordningen. Fastsættelse af reglerne vil ske efter forhandling med berørte myndigheder og organisationer.

I bekendtgørelsen er det tanken at fastsætte regler om, at ministeren vil foranledige, at andre stater inddrages, hvis de berøres af en indvinding.

Med hensyn til afgrænsningen af hvilke indvindinger, der er omfattet af ordningen, vil der blive taget udgangspunkt i følgende principper:

I EF-fuglebeskyttelsesområder og Ramsar-områder samt områder udlagt i henhold til EF-habitatdirektivet kræves en VVM-procedure, når indvindingen kan indebære forringelser af disse områder eller medføre forstyrrelser, som har betydelig konsekvens for de arter, for hvilke områderne er udpeget.

Med hensyn til indvindinger i øvrigt vil det indgå i overvejelserne at fastsætte størrelseskriterier. Endvidere vil det bero på en konkret vurdering, om det ansøgte må antages at påvirke miljøet i et sådant omfang, at der kræves en VVM-procedure. Ved vurderingen må der bl.a. tages udgangspunkt i den foreliggende viden om bundtopografi og hydrografi, områdets betydning som gyde- og opvækstområde for fisk, betydning som fiskeplads samt betydning som fourageringsområde for havfugle og fisk. Endvidere må områdets kulturhistoriske potentiale (skibsvrag og stenalderboplads) indgå i vurderingen.

Ifølge råstoflovens § 34 kan ministeren fastsætte regler om, hvilke oplysninger en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding skal indeholde. Ministeren vil med hjemmel heri fastsætte i bekendtgørelsen, hvilke mindsteoplysninger og eventuelle undersøgelser der er nødvendige for, at VVM-proceduren kan foretages. I denne forbindelse vil der også blive indhentet oplysninger, så der kan foretages en VVM-procedure, som tillige opfylder kravene til konsekvensvurdering efter eksempelvis habitatdirektivet og Espoo-konventionen.

Disse regler vil indgå i forhandlingerne med de berørte myndigheder og organisationer.

Et lovudkast har været sendt til høring hos en bred kreds af interesseorganisationer, ministerier mv.

De modtagne svar støtter stort set alle gennemførelsen af lovforslaget. Nogle naturorganisationer har særligt udtrykt ønske om at blive inddraget i forhandling om udformningen af de nærmere regler.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser

Antallet af sager på havområdet, der kræver en VVM-procedure, formodes at blive lavt. Under alle omstændigheder vil de væsentligste oplysninger blive krævet til brug for den miljøvurdering og sammenfattende afvejning, der i forvejen er en del af behandlingen af en § 22-tilladelse.

Offentlighedens inddragelse vil kræve yderligere arbejde på det statslige niveau, men de administrative og økonomiske konsekvenser vurderes at være begrænsede på grund af det beskedne antal sager. Eventuelle merudgifter afholdes inden for Miljø- og Energiministeriets rammer.

Forslaget vil ikke få administrative og økonomiske konsekvenser på amtsligt og kommunalt niveau.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslagets formål er at skabe grundlag for, at der kan foretages en VVM-procedure i de sager, hvor der må antages at kunne ske en væsentlig påvirkning af miljøet. Med forslaget vil der blive tilvejebragt et bedre samlet beslutningsgrundlag, som må forventes at føre til en formindsket negativ påvirkning af miljøet.

6. Erhvervs-mæssige konsekvenser

En VVM-procedure vil kunne få som konsekvens, at en påtænkt indvinding må opgives, så forsyningen i stedet for må ske fra et andet sted med bl.a. øgede transportomkostninger til følge, hvilket vil kunne få erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der må imidlertid forventes at være tale om enkeltstående tilfælde, hvorfor de erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes at være minimale.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I den foreslåede § 22 a, stk. 1, gives der en pligt til at inddrage offentligheden, myndigheder og organisationer, inden der udstedes en tilladelse. Der sker herved ingen ændring i forhold til de oplysninger, enhver kan få adgang til efter lov om offentlighed i forvaltningen. Men myndigheden får en forpligtigelse til af egen drift at offentliggøre materiale, der ellers først ville skulle offentliggøres efter anmodning eller efter aftale.

I stk. 2 gives der ministeren bemyndigelse til at bestemme hvilke kriterier og/eller grænseværdier, der skal lægges til grund for vurderingen af, om der skal gennemføres en VVM-procedure, før der gives

tilladelse til indvinding. Der henvises herom til lovforslagets almindelige bemærkninger.

Anlæg, herunder indvindinger, der reguleres i enkeltheder ved særlig lov, er i overensstemmelse med direktivets art. 1.5 undtaget, idet de mål, der forfølges ved direktivet, herunder at stille oplysninger til rådighed, nås gennem lovgivningsproceduren.

I *stk. 3* bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om, hvordan offentlighedsproceduren nærmere

skal tilrettelægges. Der vil blive fastsat regler med krav om bl.a. offentliggørelse af ansøgning med VVM-redegørelse i landsdækkende og eventuelt stedlige blade, om fremlæggelse af materiale til genemsyn for offentligheden samt regler om høringsfristens længde mv.

Som nævnt under lovforslagets almindelige bemærkninger vil reglerne blive fastsat efter forhandling med de berørte organisationer og myndigheder.